

Tujec

Tujec, delo Alberta Camusa, je roman iz obdobja književosti 20. stoletja, smer pa je modernizem. Pisatelj v romanu opisuje življenje mladega francoskega uradnika v Alžiru. To je zgodba o osebnosti, življanju in smrti Meursaulta. Opisuje razmerje med človekom in svetom, ki je po Camusovi miselnosti nekaj absurdnega, nesmiselnega. To pomeni, da se človek in svet med sabo nikakor ne ujemata, ampak sta si nasprotna. Svet je nasproten človeškemu razumu in srcu. Ideal absurdnega človeka je trden in hkrati brezbrizen, brez lažnivega upanja. In Meursault je primer absurdnega človeka. Sprašuje se o smiselnosti življenja. Tak se kaže od materine smrti, s čimer se začne njegova življenjska izpoved. Nato sledi smrt Arabca, konec pa je pričakovanje lastne smrti v ječi, na katero so ga obsodili zaradi slučajnega uboja. Na začetku se junak ne zaveda absurdnosti in vse doživlja nagonsko. Šele kasneje se zave, da je različen od drugih ljudi. Ničesar mu ni žal, prav tako pa tudi ne pozna upanja. Dogodki lastnega in tujega življenja so mu brez smisla. Življenje sprejema tako, kot je. Prtistane na ljubezen, na svojega šefa, na materin pogreb, na svoj zločin. Čustvo upora poseže v njegovo življenje šele pred smrtjo, ko zavrne spovednikovo tolažbo. Na koncu se junak poslovi od življenja in se preda svoji notranjosti ter ne more zatajiti vzvišenega ponosa.

Roman je zgrajen iz dveh delov. Prizorišče dogajanja v prvem delu je na prostosti in glede na čas predstavlja kratek dogajalni čas, le en teden. Kraj dogajanja drugega dela je ječa, dogajalni čas je daljši in sicer enajst mesecev. V obeh delih si dogodki sledijo v zaporedju, oba dela imata sintetično zgradbo. Notranji ritem prvega dela je hiter, dogodki se hitro odvijajo, medtem ko je ritem drugega dela upočasnen.

Roman se torej začne z materino smrtjo. O tem so ga s telegramom obvestili iz hiralnice, zavetišča za stare ljudi. Ker pač ni bil kos njenim potrebam, je morala v hiralnico. Po ravnateljevem mnenju je bila tu celo srečna, imela je prijatelje, ljudi svoje starosti. Z njimi je delila veselje in žalost. Z njim, ki je bil mlad, pa se je verjetno dolgočasila. V mrtvašnici ni hotel videti svoje mrtve matere, pa niti sam ni vedel zakaj.

Materina smrt ga ni posebno prizadela, zato se je že naslednji dan šel kopat. Tu je srečal Marijo Cordono, bivšo strojepisko, katero si je poželed. Kot je pristal na materino smrt, je pristal tudi na ljubezen. Mariji se je zdel čuden človek, a ga zavoljo tega tudi ljubi. Morda pa ga bo nekega dne sita iz istih razlogov.

Spoznamo tudi njegovega sostanovalca Salamana, ki ima psa. Gospodu Meursaultu se zdita celo podobna drug drugemu, čeprav drug drugega zaničujeta.

Drugi njegov sosed pa je Raymond Sintes, za katerega so rekli, da živi od žensk, sam pa je trdil, da je po poklicu skladiščnik. To je bil človek majhne postave, širokih ramen in boksarskega obraza. Zmeraj je bil dostojno oblečen. Gospodu Meursaultu je povedal zgodbo o ljubezenskem razmerju z neko žensko. Ker ga je varala, jo je zapustil in pretepel do krvi. Gospod Meursault ji je namesto Raymonda napisal pismo, v katerem jo je povabil, da se oglasi pri Raymondu. Čez nekaj časa je res prišla, Raymond pa jo je pretepel. Dogodek je sprožil to, da je skupina Arabcev začela zasledovati Raymonda.

Neko nedeljo so gospod Meursault, Marija in Raymond odšli k prijatelju na plažo v okolici Alžira. Arabci so jim sledili. Na plaži je prišlo celo do pretepa. Raymond je dal Meursaultu revolver. Meursault je Raymonda pospremil do hišice, sam pa se je vrnil na obalo. Opazil je, da se je eden od Arabcev vrnil. Ker je Arabec potegnil nož, je Meursault ustrelil. Po aretaciji so ga večkrat zaslišali. Končno je spoznal da je hudodelec in jasno povedal, da ne veruje v boga. Namesto obžalovanja je občutil neprijetnost.

Na sodnem procesu so zasliševali posamezne osebe.

Meursault se je sprijaznil z mislijo, da bo umrl. Če je smrt človeku namenjena, je čisto vseeno, kdaj in kako ga doleti. Spovedniku pove, da ni obupan, samo strah ga je, kar je naravno. Noče, da bi mu kdo pomagal.

Delo mi ni bilo všeč. Ne morem razumeti, da je človek lahko tako brezbržen, neprizadet in neobčutljiv. Junak se mi zdi primitiven, bralec je lahko celo presenečen nad njegovim mirom. Življenje je prav gotovo vredno, da ga živimo.